

Javaslat

Lakó György életműve Jánoshalmi értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Maráczai Nóra

(név)

.....

(alíírás)

Jánoshalma, 2016.05.18.

(P.H.)

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Maráczai Nóra

2. A javaslatot benyújtó személy vagy kapcsolattartó adatai:

Név: **Maráczai Nóra**

Levelezési cím:

Telefonszám:

E-mail cím: **ertektar@janoshalma.hu**

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése

Lakó György életműve

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

agrár- és élelmiszergazdaság   egészség és életmód   épített környezet

ipari és műszaki megoldások   kulturális örökség   sport

természeti környezet   turizmus

3. A nemzeti értékek fellelhetőségének helye

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

települési   tájegységi   megyei   külhoni magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Nyelvész, egyetemi tanár, az MTA rendes tagja, Jánoshalmán született 1908. szeptember 26-án. Apja Lakó Gusztáv, a jó emlékű tanító volt. Középiskolai tanulmányait a kiskunhalasi gimnáziumban végezte, ahol kitűnt különösen jó nyelvérzékével és nyelvtudásával. Jánoshalmán töltött gyermekkor után, mint bölcsészettan-hallgató a budapesti Eötvös József Kollégium tagja lett, ahol érdeklődését elsősorban a finnugor nyelvészet kötötte le. Finnugor tanulmányait a helsinki, a tartui és a stockholmi egyetemeken folytatta és fejezte be, s a finnugor nyelvészet

kimagasló alakja és professzora lett. Egy ideig a stockholmi egyetemen a magyar nyelv lektora. Magyarországra visszatérve rövid ideig tartó középiskolai tanárság után az Országos Széchenyi Könyvtár tiszviselője lesz, egyetemi magántanári képesítést szerez, s a budapesti egyetemen ad elő.

1932-ben a rokon komi (zürjén) nép nyelvét tanulmányozza a Szovjetunióban, 1933-ban pedig a hívek között Lettországból és a lappok között Lappföldön végez igen nagy fontosságú szöveggyűjtést. Értékes nyelvtudományi munkásságáért a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjává választják, 1955-től a Nyelvtudományi Közlemények szerkesztője, s 1956 óta pedig az Eötvös Lóránd Tudományegyetem finnugor tanszékének vezető tanára. Hosszabb ideig volt a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézetének is osztályvezetője. Mint finnugor nyelvész főleg a permi nyelvekkel, lappológiával és finnugor összehasonlító hangtannal foglalkozik. Az ő szerkesztésében és irányításával készült a felszabadulás utáni magyar nyelvtudomány legnagyobb szabású finnugor nyelvészeti vállalkozása: A magyar szókészlet finnugor elemei c. kiadvány (1967). Skandináv nyelvészeti munkásságának nagyszerű alkotásai a Svéd nyelvtan (1948) és az első magyarországi tudományos jellegű Svéd – magyar szótár (1969). Érdemei elismeréséül 1970-ben a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagjai közé választották. Nemzetközileg is jelentős kutatásainak eredményeit számos tudományos cikk és könyv őrzi.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

1951-ben a Magyar Népköztársasági Érdemrend arany fokozatával tüntették ki. Lakó György tudományos tevékenységét a külföld is számon tartja és értékeli. Több finn és svéd irodalmi és tudományos társulat tagja, s 1968-ban megkapta a finn Oroszlán-Rend lovagja kitüntetését is. 1995-ben Jánoshalma Város Díszpolgára lett. Lakó György személyében a „kis” Jánoshalma egy nagy tudóst adott a magyar hazának, aki nagy tudása mellett magával vitte a tudomány világába a jánoshalmi nép örökségét: a lankadatlan szorgalmat, a munkában való kitartást, az alkotáson való természetes örömet. De jánoshalmi örökség nála végtelen szerénysége és szülőföldjéhez való ragaszkodása is.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

Dr. Karsai Ferenc: Jánoshalma története 1849-1945

Karsai Péter - Dr. Karsai Ferenc – Ferenczi Jánosné – Menyhárt Tamás – Nasz Péterné: Itthon Vagyok honismereti tankönyv

Akadémiai Kiadó Új Magyar Lexikon 4 K-Me

Magyar Könyvklub: Új Magyar Életrajzi Lexikon 2001 IV. L-Ő

Összefogás Jánoshalmáért Egyesület: Jánoshalma értékei

Dr. Glied Károly: Jánoshalma negyedszázada 1945-1970

8. Nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális dokumentáció

2. Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslathoz csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat